

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.004.03.2017

P/17/025

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/025 — Współpraca szkół z rodzicami w zakresie realizacji zadań wychowawczych.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2014/2015 – 2016/2017 (do 6 czerwca 2017 r.)
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Ryszard Litwiniuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/74/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ciciborze Dużym, Cicibór Duży 1, 20-500 Cicibór Duży (zwana dalej: „Szkołą” lub „SP”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Adach — dyrektor szkoły od 1 września 2014 r. (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Szkoła¹ właściwie realizowała zadania wychowawcze, a współpraca z rodzicami w tym zakresie przebiegała prawidłowo.

Dyrektor szkoły podejmował właściwe działania w zakresie tworzenia optymalnych warunków do realizacji działalności wychowawczej. Skuteczność stosowanych metod wychowawczych potwierdza odsetek uczniów promowanych do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem oraz odsetek wzorowych i bardzo dobrych ocen zachowania, który w latach szkolnych 2014/2015 – 2015/2016 wynosił odpowiednio: świadectwa z wyróżnieniem 33,3% i 37,7%, ocena wzorowa i bardzo dobra z zachowania 73,3% oraz 91,1%. Szkoła prowadziła aktywną współpracę z radą rodziców, organizacjami pozaszkolnymi oraz instytucjami lokalnymi w zakresie realizowanych oddziaływań wychowawczych. Szkoła zapewniła rodzicom warunki wyboru kolejnych rad rodziców zgodnie z zasadami określonymi w art. 53 ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty² oraz umożliwiła radzie rodziców realizację zadań statutowych. Stworzono również odpowiednie warunki radzie rodziców do terminowego uchwalania programów wychowawczego i profilaktyki, a przy ich realizacji była wspierana przez organizacje pozaszkolne i instytucje lokalne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Współpraca szkoły z rodzicami i środowiskiem lokalnym w zakresie tworzenia optymalnych warunków do realizacji działalności wychowawczej

1.1. Współpraca szkoły z radą rodziców

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, ze zm. (dalej: ustawa o systemie oświaty).

1. W SP w roku 2016/2017 prowadzono oddział przedszkolny oraz sześć oddziałów klasowych. Obowiązek szkolny w ww. okresie realizowało 103 uczniów³.

(dowód: akta kontroli, str. 4-15)

W Szkole nie została powołana rada szkoły. Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, zadania tego organu wykonywała rada pedagogiczna działająca w SP. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że według rodziców rada pedagogiczna bardzo dobrze wypełnia swoje zadania, a współpraca pomiędzy radą rodziców a innymi organami Szkoły nie budzi zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli, str. 16-19)

W okresie objętym kontrolą (lata szkolne 2014/2015 – 2016/2017) w składzie rady rodziców było po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, wybranych w tajnych wyborach na pierwszym zebraniu rodziców.

Regulamin rady rodziców Szkoły⁴ określał wewnętrzną strukturę i tryb pracy, szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów oraz zasady wydatkowania środków z funduszu rady rodziców. Z regulaminu wynikało m.in., że:

- rada rodziców liczy tylu członków, ile jest oddziałów w szkole, kadencja trwa jeden rok, wybory przeprowadzane są we wrześniu na pierwszym zebraniu rodziców,
- zgromadzeni na zebraniu rodzice wybierają spośród siebie radę oddziałową, a wybory do niej odbywają się w głosowaniu tajnym,
- rada oddziałowa wybiera spośród siebie przedstawiciela do rady rodziców,
- pierwsze spotkanie rady rodziców powinno się odbyć w terminie do 14 dni od dnia jej wyboru,
- rada rodziców wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza, skarbnika oraz komisję rewizyjną.

Rada rodziców gromadzi fundusze pochodzące z dobrowolnych składek od rodziców, z przeznaczeniem na działalność statutową szkoły, a zasady wydatkowania środków funduszu ustalano corocznie w planie finansowym rady rodziców. W okresie objętym kontrolą w planach wydatków wyszczególniano m.in.: zakup nagród dla uczestników konkursów szkolnych, środki finansowe na organizację zabawy choinkowej, dofinansowanie imprez związanych z organizacją Dnia Dziecka, zakup nagród na zakończenie roku szkolnego. Pisemne wnioski o środki z funduszu rady mogli składać: dyrektor szkoły, rada pedagogiczna oraz samorząd uczniowski.

(dowód: akta kontroli, str. 20-28, 72, 203)

W statucie szkoły⁵ określono kompetencje rady rodziców, a w szczególności te które wynikały z ustawy o systemie oświaty oraz ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁶.

(dowód: akta kontroli, str. 29-71)

2. W okresie objętym kontrolą corocznie dokonywano wyboru nowego składu rady rodziców w terminie określonym regulaminem⁷. Posiedzenia rady rodziców odbywały się w terminach ustalonych w jej rocznym harmonogramie pracy.

³ Do poszczególnych klas uczęszczało: klasa I – 21 uczniów, klasa II – 23, klasa III – 14, klasa IV – 17, klasa V – 15, klasa VI – 13.

⁴ Uchwalony 4 października 2007 r.

⁵ Statut SP został uchwalony przez Radę Gminy Biała Podlaska uchwałą z dnia 15 marca 1999 r. Według § 82 załącznika do uchwały, nowelizacji statutu dokonuje rada pedagogiczna na podstawie projektu przedstawionego przez dyrektora szkoły. Tekst jednolity statutu Szkoły uchwała rada pedagogiczna. Na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu 29 października 2015 r. (protokół Nr 3/2015) podjęto uchwałę w sprawie nowelizacji statutu Szkoły.

⁶ Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 ze zm.

⁷ 9 września 2014 r., 7 września 2015 r., 12 września 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 73-75)

Analiza składów osobowych rad rodziców wykazała, że w latach szkolnych 2015/2016 oraz 2016/2017 żaden z członków rady rodziców nie podlegał służbowo dyrektorowi szkoły. W roku 2014/2015 zastępcą przewodniczącego rady rodziców został wybrany pracownik Szkoły wykonujący zadania o charakterze porządkowym.

(dowód: akta kontroli, str. 73-75)

Posiedzenia rady rodziców odbywały się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące i były dokumentowane protokołem. Na każdym zebraniu rady rodziców obecny był dyrektor szkoły. Wytworzone przez radę rodziców dokumenty przechowywane były w gabinecie dyrektora szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 76-83)

Skarbnik rady rodziców prowadził ewidencję przychodów i wydatków. Po zakończeniu każdego roku szkolnego dokonywano podsumowania obrotów z wyszczególnieniem salda, które było przenoszone na następny rok szkolny jako bilans otwarcia.

Rada rodziców gromadziła środki finansowe pochodzące ze składek rodziców oraz darowizn pochodzących od instytucji i osób fizycznych na wyodrębnionym rachunku bankowym z którego realizowała wydatki.

(dowód: akta kontroli, str. 84-85, 118-121)

W roku 2016/2017 ustalona kwota składki rocznej od jednej rodziny wyniosła 30 zł (niezależnie od liczby dzieci uczęszczających do Szkoły). W okresie objętym kontrolą rada rodziców zgromadziła 9.353 zł, a wydatkowała 7.573 zł.

Badanie wydatków w wysokości 3.000 zł zrealizowanych w roku szkolnym 2015/2016 wykazało, że były one poniesione, m.in. na organizację Dnia Edukacji Narodowej, Dnia Dziecka, ślubowanie klas I, zabawę choinkową. Zakupiono także nagrody dla uczniów za 100% frekwencję, za udział w konkursach oraz na zakończenie roku szkolnego.

(dowód: akta kontroli, str. 84-89)

Podczas niniejszej kontroli NIK, przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród uczniów i ich rodziców. Z analizy ankiet nadesłanych przez 38 rodziców dzieci wynika, m.in.:

- 37 rodziców uważa, że dochowano tajemnicy przy wyborze rady rodziców;
- 28 rodziców stwierdziło, że informacje o działalności rady rodziców czerpią od dyrektora szkoły i wychowawców a 22 od przedstawicieli rady rodziców;
- 35 rodziców jest zadowolonych z prowadzonej działalności przez radę rodziców;
- 34 rodziców opowiedziało się za przeznaczaniem funduszy rady na imprezy ogólnoszkolne oraz pomoce dydaktyczne;
- 27 rodziców stwierdziło, że ciężar wychowania ucznia spoczywa na rodzicach, a 11 że na szkole.

Z analizy ankiet nadesłanych przez 24 uczniów wynika, m.in.:

- 20 uczniów uważa, że rada rodziców powinna wspierać szkołę w organizacji imprez i zawodów ogólnoszkolnych, 18 w organizacji wycieczek a 13 w organizacji czasu wolnego i zajęć pozaszkolnych;
- 21 uczniów jest zadowolonych z działalności prowadzonej w szkole przez radę rodziców;
- 20 uczniów uważa, że składki na fundusz rady rodziców mają charakter dobrowolny;
- 23 uczniów stwierdziło, że fundusze rady rodziców należy przeznaczyć na imprezy ogólnoszkolne, 13 uczniów na zakup nagród, 11 na zakup

- wyposażenia i pomocy dydaktycznych, 11 na pokrycie kosztów podróży uczniów na zawody i konkursy szkolne;
- 17 uczniów uważa, że ich zachowanie w szkole jest oceniane sprawiedliwie i odpowiada to ocenie na jaką zasługują, 6 uczniów uważa, że tylko częściowo;
- 16 uczniów stwierdziło, że w szkole może rozwijać swoje zainteresowania poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, 7 uczniów że tylko częściowo;
- 15 uczniów stwierdziło, że zawsze lub często w razie problemów wychowawczych lub osobistych może zwrócić się do wychowawcy klasy;
- 15 uczniów stwierdziło, że zawsze kiedy potrzebuje może korzystać z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego.

(dowód: akta kontroli, str. 28, 187-408)

Zebrane fundusze rady rodziców były wykorzystywane na potrzeby wszystkich dzieci, bez względu na fakt opłacenia lub nieopłacenia składki przez rodziców. Przewodniczący rady rodziców na każdym zebraniu informował rodziców o wydatkowaniu środków pieniężnych. Na pierwszym spotkaniu w kolejnym roku szkolnym przedstawiał sprawozdanie z pracy rady rodziców w poprzednim roku szkolnym, a skarbnik przedstawiał sprawozdanie finansowe.

(dowód: akta kontroli, str. 86-91)

Sposób upowszechniania informacji o prowadzonej przez radę rodziców działalności został potwierdzony w badaniu ankietowym: 74% rodziców uczestniczących w tym badaniu potwierdziło, że informację o działalności uzyskuje głównie od dyrektora szkoły i wychowawcy klasy, natomiast 58% - od przedstawicieli rady rodziców.

(dowód: akta kontroli, str. 90-91, 204-314)

3. W okresie objętym kontrolą rada rodziców nie wnioskowała o przeprowadzenie oceny pracy nauczycieli, natomiast pozytywnie zaopiniowała projekt jednej dokonywanej w tym czasie przez dyrektora szkoły, oceny dorobku zawodowego nauczyciela w procesie ubiegania się o kolejny stopień awansu zawodowego.

(dowód: akta kontroli, str. 92-97)

4. Organizowane przez nauczycieli akcje charytatywne: „Góra grosza”, „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”, „Azyl” na potrzeby schroniska zwierząt, akcję ekologiczną „Sprzątanie świata”, zbiórkę pieniędzy w ramach akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, podejmowano po uzyskaniu zgody dyrektora i uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności. Opinia rady rodziców w tych sprawach, była wyrażana na etapie uchwalania programu wychowawczego.

(dowód: akta kontroli, str. 19, 409-410)

5. Rada rodziców pozytywnie opiniowała projekty planów finansowych sporządzonych przez dyrektora szkoły na kolejne lata budżetowe: 2015, 2016 i 2017.

(dowód: akta kontroli, str. 98-106)

6. Dyrektor Szkoły nie miał obowiązku opracowania programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. W ww. okresie Szkoła osiągała dobre wyniki nauczania, tj.:

- w 2014 r. w sprawdzianie obejmującym nauczanie ze wszystkich przedmiotów osiągnięto wynik 73%,
- w 2015 r. wynik z egzaminu z języka polskiego – 67,5%, z matematyki – 58,2%,
- w 2016 r. wynik z egzaminu z języka polskiego 68,8%, z matematyki – 64,2%.

W sprawdzianie klasy VI w 2014 r. Szkoła zajęła II miejsce w powiecie bialskim, natomiast w sprawdzianie przeprowadzonym w 2016 r. Szkoła uzyskała najlepszy wynik z części pierwszej sprawdzianu: język polski - 69%, matematyka - 64%,

w części drugiej sprawdzianu - język angielski – 63%. Uczniowie osiągnęli również dobre wyniki w konkursach przedmiotowych z języka polskiego, przyrody i historii.

(dowód: akta kontroli, str. 107-110)

7. W okresie objętym kontrolą, nie wprowadzono obowiązku noszenia przez uczniów jednolitego stroju, a rada rodziców nie wnioskowała do dyrektora szkoły o wprowadzenie takiego obowiązku na terenie Szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 54)

8. W latach 2014/2015 – 2016/2017 rada rodziców nie występowała do dyrektora szkoły z wnioskami w sprawach Szkoły. Dyrektor szkoły zasięgał opinii rady rodziców w sprawach ustalenia dni wolnych od zajęć dydaktycznych, występował o środki finansowe z funduszu rady rodziców na sfinansowanie zakupu nagród książkowych dla uczniów na zakończenie roku szkolnego oraz przedstawiał propozycje realizacji godzin wychowania fizycznego na dany rok szkolny (trzy godziny tygodniowo – podstawa programowa oraz jedna godzina zajęć rekreacyjnych).

W złożonych wyjaśnieniach dyrektor podał, że w latach szkolnych 2014/2015 – 2016/2017 sposób realizacji godzin wychowania fizycznego, uzgadniany był ustnie pomiędzy mną – dyrektorem szkoły a radą rodziców na zebraniach rady rodziców. Opinia wydawana przez radę rodziców, dotycząca zapisanych w projekcie arkusza organizacji roku szkolnego dodatkowych zajęć edukacyjnych, uwzględniała również formy realizacji godzin wychowania fizycznego na dany rok szkolny.

(dowód: akta kontroli, str. 111-117, 411)

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca działalności Szkoły, a w szczególności dotycząca kwestii wychowawczych. Nie stwierdzono też odwołań nauczycieli od oceny ich pracy oraz odwołań uczniów od rocznej oceny zachowania.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

1.2. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym w realizacji zadań wychowawczych

Opis stanu
faktycznego

1. W Szkole prowadzone były przedsięwzięcia charytatywne we współpracy z innymi organizacjami. Były to:

- akcja ekologiczna „Sprzątanie świata” organizowana przez Fundację Nasza Ziemia,
- zbiórka rzeczy w ramach akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę” realizowanej przez Radio Lublin,
- zbiórka pieniędzy na rzecz Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- akcja charytatywna na rzecz schroniska dla zwierząt „Azyl” w Białej Podlaskiej,
- zbiórka monet w ramach akcji „Góra grosza” prowadzonej przez Towarzystwo Nasz Dom na potrzeby dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

(dowód: akta kontroli, str. 122, 139-141)

Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że do Szkoły nie zgłaszali się przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w tym organizacji harcerskiej, z powodu braku wyspecjalizowanej kadry.

(dowód: akta kontroli, str. 18)

2. Na etapie tworzenia programu wychowawczego i programu profilaktyki Szkoła współpracowała z lokalnymi podmiotami, w tym m.in. z Komendą Miejską Policji, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej, Białskim Szkolnym Związkiem Sportowym. W działaniach służących podnoszeniu bezpieczeństwa dzieci, w tym

w zakresie ochrony przeciwpożarowej Szkołę wspierały inne jednostki organizacyjne. Szkoła współpracowała z instytucjami lokalnymi w zakresie oddziaływań wychowawczych, dotyczących upowszechniania wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowania właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych, tj.:

- 1) w roku szkolnym 2014/2015 zorganizowano m.in. spotkania z policjantami (omówiono zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne, bezpiecznego przechodzenia przez przejście dla pieszych),
 - 2) w roku szkolnym 2015/2016 odbyły się m.in. spotkania z przedstawicielami: Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego (poruszono sprawy bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły), Nadleśnictwa Międzyrzec Podlaski (omówiono zasady przeciwpożarowe i bezpiecznego wypoczynku w lesie), Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (przeprowadzono warsztaty profilaktyczne „Stop dopalaczom”), Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego („Bezpiecznie na wsi – niebezpieczne atrakcje w wakacje”). Uczniowie Szkoły brali udział w konkursie wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”;
 - 3) w roku szkolnym 2016/2017 policjanci z Komendy Miejskiej Policji przekazali informacje o bezpiecznej drodze do szkoły, zagrożeniach wynikających z korzystania z Internetu, a Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował zajęcia edukacyjne „Uzależnienia ze szczególnym uwzględnieniem dopalaczy”.
- (dowód: akta kontroli, str. 18,125-128)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szkoła⁸, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, podejmowała właściwe działania w zakresie tworzenia optymalnych warunków do realizacji działalności wychowawczej. Dyrektor szkoły aktywnie współpracował z radą rodziców przy realizacji jej zadań statutowych, wolontariuszami, organizacjami pozaszkolnymi i instytucjami lokalnymi w celu rozszerzenia i wzbogacenia form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

2. Aktywność rady rodziców w zakresie kształtowania realizowanych w szkole programów: wychowawczego i profilaktyki

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, rada rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną Szkoły, terminowo uchwałała programy wychowawcze i profilaktyki na kolejne lata szkolne⁹. Program wychowawczy obejmował: misję i wizję Szkoły, główne cele pracy wychowawczej, zadania wychowawcze nauczyciela, zadania wychowawców klasowych, treści wychowawcze zawarte w statucie, zadania szkoły i sposoby ich realizacji, zasady współpracy wychowawczej z rodzicami, zasady współpracy z samorządem uczniowskim, cele wychowawcze samorządu uczniowskiego, harmonogram działań pedagoga szkolnego, wzorzec osobowy ucznia, model absolwenta oraz ewaluację programu wychowawczego.

(dowód: akta kontroli, str. 129-160)

Program profilaktyki opisywał zadania w zakresie: wyposażenia uczniów w wiedzę, umiejętności zachowania i radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń bądź stosowania

⁸ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

⁹ Uchwały: Nr 1/2014 z 9 września 2014 r., Nr 1/2015 z 7 września 2015 r., Nr 1/2016 z 12 września 2016 r.

przemocy rówieśniczej, podnoszenia poziomu bezpieczeństwa uczniów, przekazania informacji o negatywnych skutkach stosowania używek oraz negatywnych skutkach uzależnień, rozwijania umiejętności życiowych uczniów, umożliwiających im radzenie sobie z problemami życia codziennego, kształtowania u uczniów poczucia własnej wartości oraz motywacji do nauki, organizacji różnych form pomocy uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji. W roku szkolnym 2015/2016 Szkoła dostosowała swoje programy do wymogów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii¹⁰.

(dowód: akta kontroli, str.161-168)

Dla sformułowanych w ww. programach celów i zadań nie określono mierników skuteczności – oceny stopnia ich realizacji. Dyrektor Szkoły wyjaśnił, że stopień realizacji celów i zadań jest poddawany ewaluacji. Wskaźnikami tej analizy są arkusze ewaluacyjne odnoszące się do treści programów.

(dowód: akta kontroli, str. 127)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę na potrzebę określania w przygotowywanych programach, mierzalnych celów ich realizacji oraz wskaźników pozwalających na pomiar efektywności realizowanych programów.

Ocena cząstkowa

Szkoła, w pierwszym miesiącu każdego roku szkolnego z okresu objętego kontrolą, dysponowała gotowymi do realizacji programami wychowawczym i profilaktyki, uchwalonymi przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną. Zastosowany tryb pracy nad programami i sposób ich uchwalenia był zgodny z przepisami ustawy o systemie oświaty. Szkoła przy realizacji programu wychowawczego i profilaktyki wspierana była przez organizacje pozaszkolne i instytucje lokalne. Realizowane programy dotyczyły całej społeczności szkolnej, gdyż wyznaczały zadania uczniom, wychowawcom klas, nauczycielom przedmiotów, rodzicom i pedagogowi szkolnemu. Zawierały treści wychowawcze kształtujące u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu, społecznemu i patriotycznemu.

3. Efekty wychowania

Opis stanu
faktycznego

1. W ramach realizacji programu wychowawczego, uwzględniano potrzeby uczniów poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych, na których kształtowano indywidualne zainteresowania i uzdolnienia uczniów, poszerzano wiedzę i umiejętności, rozwijano aktywność twórczą, wyrównywano zaległości w nauce, kształtowano cechy osobowości, pokonywano bariery nieśmiałości oraz realizowano zadania dotyczące pielęgnowania tradycji i obrzędów szkolnych, lokalnych i patriotycznych. Odbływały się indywidualne spotkania uczniów z pedagogiem szkolnym, zatrudnionym w wymiarze ½ etatu oraz zajęcia prowadzone przez pedagoga w poszczególnych klasach, na podstawie których opracowywano metody i formy pracy dostosowane do możliwości danego ucznia.

W Szkole sporządzano analizy z realizacji programów: wychowawczego i profilaktyki, które pokazują, że w efekcie podejmowanych działań pozyskano rodziców do aktywnej współpracy, nastąpiło wyciszenie agresji wśród uczniów, poprawiły się wzajemne relacje między uczniami oraz pomiędzy uczniami a nauczycielami, wzrosło poczucie bezpieczeństwa w Szkole. Nastąpiła także poprawa kultury zachowań, kultury języka oraz dyscypliny na lekcjach, podniesienie

¹⁰ Dz. U. z 2015 r. poz. 1249.

poziomu świadomości w zakresie szkodliwości stosowania używek oraz zdrowego sposobu życia i odżywiania się.

(dowód: akta kontroli, str.169-184)

Monitorowanie i dokonywanie oceny efektów działań wychowawczych i profilaktycznych, Szkoła opierała głównie na obserwacjach uczniów przez pedagoga, wychowawców oraz nauczycieli (Szkoła jest mała i w związku z tym problemy były szybko diagnozowane). W Szkole reagowano też na zjawiska, które nie miały w niej miejsca (np. dopalacze, „niebieski wieloryb”¹¹) i uświadamiano uczniom potencjalne zagrożenia. Skuteczność oddziaływań celów i zadań zawartych w programach była też przedmiotem analiz podczas podsumowujących posiedzeń rady pedagogicznej. Rada pedagogiczna była informowana o stopniu realizacji programów wychowawczego i profilaktyki podczas podsumowujących posiedzeń (po zakończeniu I semestru i po zakończeniu zajęć dydaktycznych).

Dyrektor podał, że najczęstsze problemy wychowawcze występujące w Szkole dotyczą niewłaściwego zachowania uczniów względem siebie: przezywanie się, skarżenie na siebie (często przez wymyślony powód), obmawianie, rzadziej zdarzają się popchnięcia, kopnięcia, krzyk na drugiego ucznia, bardzo rzadko – brak akceptacji kogoś z klasy. W bieżącym roku szkolnym rada pedagogiczna podjęła działania w kierunku opracowania procedur do zastosowania w przypadku wystąpienia trudnych wychowawczo sytuacji. Opracowano cztery procedury: agresja słowna, niszczenie mienia, zakłócanie prowadzenia lekcji, bójka. Koordynatorem wszystkich działań wychowawczych w zakresie opisanym powyżej był pedagog szkolny, współpracując przy tym przede wszystkim z dyrektorem szkoły oraz z wychowawcami klas.

(dowód: akta kontroli, str.127-128)

Wpisane do programu wychowawczego zadanie dotyczące jego ewaluacji było realizowane poprzez prowadzone dwa razy w roku badania ankietowe, na podstawie których sporządzano sprawozdanie służące do określenia wniosków i przedstawienia radzie pedagogicznej informacji o stopniu realizacji programu.

(dowód: akta kontroli, str. 125-128)

2. Uczniowie oraz ich rodzice na początku każdego roku szkolnego, zostali zapoznani z wewnątrzszkolnym systemem oceniania zachowania, o którym mowa w art. 44b ust. 9 i 10 ustawy o systemie oświaty. Analiza klasyfikacji końcowej w zakresie: ocen z wyników nauczania, zachowania oraz frekwencji na zajęciach wykazała, że na koniec roku szkolnego 2014/2015 z wyróżnieniem promowano 15 uczniów, natomiast jeden uczeń otrzymał ocenę niedostateczną, ocenę wzorową z zachowania z klas IV-VI otrzymało 13 uczniów, bardzo dobrą – 20 uczniów, dobrą – 11 uczniów oraz poprawną jeden uczeń. Na koniec roku szkolnego 2015/2016 z wyróżnieniem promowano 18 uczniów, ocenę wzorową z zachowania z klas IV-VI otrzymało 22 uczniów, bardzo dobrą – 19 uczniów, dobrą dwóch uczniów oraz poprawną dwóch uczniów. Frekwencja w roku szkolnym 2014/2015 sześciu oddziałów SP (99 uczniów) wyniosła 91,16%, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 (103 uczniów) wyniosła 93,21%. Jak wynika z powyższych danych, uczniowie uzyskiwali coraz wyższe oceny w nauce i zachowaniu oraz coraz mniej opuszczali zajęcia szkolne.

(dowód: akta kontroli, str. 122-124)

Z informacji przekazanej przez Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białej Podlaskiej wynika, że w latach 2014-2016 na terenie Szkoły funkcjonariusze nie podejmowali interwencji dotyczących zachowań patologicznych i przestępczych.

¹¹ „niebieski wieloryb” – niebezpieczna gra która pojawiła się w Internecie w roku szkolnym 2016/2017.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Prowadzone przez Szkołę oddziaływania wychowawcze były zgodne z ujętymi w programach wychowawczym i profilaktyki. Przyjęte w programach cele i sposoby ich realizacji były adekwatne do występujących problemów wychowawczych. W Szkole uczniowie oraz ich rodzice, na początku każdego roku szkolnego byli zapoznawani z wewnątrzszkolnym systemem oceniania zachowania. Z danych z klasyfikacji końcowo-rocznych z lat szkolnych 2014/2015-2015/2016 wynika, że uczniowie uzyskiwali coraz wyższe oceny w nauce i zachowaniu, a rosnący wskaźnik frekwencji wskazywał, że rzadziej opuszczali zajęcia szkolne.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykorzystania uwagi

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 14 lipca 2017 r.

Kontroler
Ryszard Litwiniuk
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis